

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM NA ŠKOLNÍ ROK 2021 - 2022

Tento program je součástí plánu práce školy pro školní rok 2021/2022, je vypracovaný v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon), normy k problematice bezpečí ve školách ČSN 73 44 00 platné od 1. 9. 2016, vyhlášky č. 197/2016 o poskytování poradenských služeb ve škole a aktualizovaného Metodického pokynu k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních. Úkoly programu budou realizovány jednotlivými vyučujícími ve všech ročnících školy v průběhu celého školního roku s přihlédnutím k věku žáků.

Program obsahuje:

- I. Celoroční cíle
- II. Začlenění prevence do výuky
- III. Jednorázové akce
- IV. Aktivity pro rodiče
- V. Školní program proti šikanování
- VI. Kyberšikana
- VII. Ochrana žáků ve škole před působením návykových látek
- VIII. Prevence záškoláctví
- IX. Zranění žáka
- X. Závěr

I. CELOROČNÍ CÍLE

- spolupracovat s **metodikem prevence pedagogicko-psychologické poradny** (Mgr. Lukáš Nálevka)
- spolupracovat s **Městským úřadem Sobotka** (pí. Guciová)
- spolupracovat s **Městským úřadem Jičín** (SPOD: pí. Krupková, p. Beneš)
- spolupracovat se speciálně pedagogickými centry (PPP, SPC)
- spolupracovat s **Policií ČR** (v Sobotce, v Jičíně)
- spolupracovat s **preventistou Policie ČR Jičín** (nrap. Aleš Brendl)
- spolupracovat s **Městským informačním centrem a Městskou knihovnou F. Šrámka**
- spolupracovat s lektorem Jaromírem Babkou během realizace certifikovaného programu primární prevence „Úcta k životu“ (KAM, z. s.)
- využívat **žakovskou knihovnu**
- využívat **mezipředmětových vztahů** tak, aby nedocházelo ke kumulování jednostranných informací o návykových látkách a rizikovém chování (*časové a tematické plány jednotlivých vyučujících*)
- věnovat zvýšenou pozornost žákům s **problémovým chováním**
- všimnout si jevů, které by mohly **signalizovat počínající zneužívání** návykových látek
- všimnout si **varovných signálů šikanování**
- **předcházet školní neúspěšnosti** (reedukační hodiny se speciálním pedagogem, doučování z českého jazyka, anglického jazyka, matematiky, konzultační hodiny všech pedagogů)
- podporovat různé **projekty**, které motivují žáky školy ke vhodnému využívání volného času

- využívat a podporovat širokou nabídku **zájmových kroužků** a dalších aktivit
- pravidelně se setkávat s žáky v rámci „**žákovského parlamentu**“
- pravidelně využívat **třídní chvílky a vést žáky k zodpovědnosti za své chování**
- využívat **poradenství** v době konzultačních hodin **výchovné poradkyně** (Mgr. P. Kozáková, **pondělí 7:00 – 8:30 a 9:50 – 10:35**)
- využívat **poradenství** v době konzultačních hodin **školní metodičky prevence** (Ing. M. Pipková, **čtvrtek 7:00 – 9:00 hod a dle dohody**)
- využívat informační **nástěnky** ŠMP a VP umístěné ve 2. patře budovy školy
- využívat **schránku důvěry** umístěnou v přízemí školy
- využívat e-schránky (www.schranka-duvery.cz/67f7e01c)
- **propagovat** prevenci rizikového chování **ve školním časopise**
- **zvýšit informovanost pedagogů** v problematice rizikového chování (vzdělávání, časopis Prevence, časopis Inkluze a integrace)

II. ZAČLENĚNÍ PRIMÁRNÍ PREVENCE DO VÝUKY

Preventivní témata jsou zapracována ve školním vzdělávacím programu a každý pedagogický pracovník dbá, aby uplatňovaná prevence byla u žáků prováděna ve všech oblastech, jichž se prevence dotýká.

I. stupeň

Třída	Vyučující	Předmět	Učivo - téma
1.A 1.B	p. uč. Bada p. uč. Šourková	Prvouka	Jsem školák – cesta do školy Práce a volný čas – využívání volného času Péče o naše zdraví, lidské tělo, nemoc a úraz Osobní bezpečí – bezpečné chování v různém prostředí Situace hromadného ohrožení
2. A 2. B	p. uč. Najman p. uč. Rejzková	Prvouka	Cesta do školy – předcházení rizikovým situacím Domov – místo ochrany a soukromí Moje rodina – mezilidské vztahy Soužití lidí a jejich chování Lidské tělo – prevence nemocí a úrazů, správná výživa Osobní bezpečí doma a venku Situace hromadného ohrožení
3. A 3. B	p. uč. Najman	Prvouka	Rodina Soužití žáků ve škole – vztahy a komunikace Věci a činnosti kolem nás – volný čas Péče o zdraví – osobní bezpečí, ohrožení zdraví nebezpečnými látkami Situace hromadného ohrožení Ekologie
4. A 4. B	p. uč. Krejčík p. uč. Šisler p. uč. Buchalová p. uč. Svobodová p. uč. Jirsáková p. uč. Šimral	Přírodověda Vlastivěda Informatika	Osobní bezpečí Situace hromadného ohrožení Zdravý životní styl Nemoc a ochrana zdraví První pomoc – prevence úrazů Návykové látky, elektronická média Chování lidí, právo a spravedlnost Základní způsoby komunikace Ochrana dat
5. A 5. B	p. uč. Drbohlavová p. uč. Zumrová p. uč. Svobodová p. uč. Slavíková p. uč. Kozáková	Přírodověda Vlastivěda Informatika	Výchova ke zdraví Lidské tělo, základy sexuální výchovy Kouření, alkohol Osobní bezpečí Soužití lidí – sociální smír a solidarita Základní způsoby komunikace

p. uč. Kliková	Ochrana dat
----------------	-------------

II. stupeň

Třída	Vyučující	Předmět	Učivo - téma
6. A 6. B	p. uč. Javůrková	Výchova ke zdraví	Zdravý životní styl Sexuální výchova Komunikace mezi vrstevníky Kouření, alkohol - prevence Šikana, týrání Chování v krizových situacích
	p. uč. Janatka	Výchova k občanství	Život v rodině Život ve škole Lidská práva
7. A 7. B	p. uč. Šimral p. uč. Jirsáková	Informatika	Rizika spojená s užíváním internetu, kyberšikana Netholismus
	p. uč. Janatka	Výchova k občanství	Člověk a společnost – komunikace, pravidla chování, důsledky porušování pravidel Poškození lidských práv
8. A 8. B	p. uč. Švec	Výchova ke zdraví	Jak pečovat o zdraví Život bez závislosti Osobní bezpečí Sexuální výchova
	p. uč. Janatka	Výchova k občanství	Zdravý životní styl Řešení životních situací Sexuální výchova Návykové látky, zákony
	p. uč. Zumrová	Přírodopis	AIDS, toxikomanie
9. A 9. B	p. uč. Švec p. uč. Kozáková	Výchova ke zdraví	Zásady zdravého stravování Sexuální výchova Prevence – zneužívání návykových látek Osobní bezpečí
	p. uč. Janatka	Výchova k občanství	Náboženství a tolerance Protispolečenské jevy, kriminalita mládeže
	p. uč. Pipková	Chemie	Člověk proti sobě Drogy, doping, léky
	p. uč. Šimral p. uč. Švec	Informatika	Informační etika

K výuce využíváme interaktivní výukový program "Drogy trochu jinak", digitální pomůcky, „Filmy, které pomáhají“.

Dále jsou k dispozici časopisy „Prevence“ nebo „Inkluze a integrace“, ze kterých lze získávat aktuální informace a náměty pro třídnické hodiny anebo pro výuku.

III. JEDNORÁZOVÉ AKCE

V následující části plánu jsou akce rozepsané pro jednotlivé měsíce školního roku 2021/2022. Z důvodu pozvolného rozvolňování (mimořádná epidemiologická opatření) může být plán během školního roku o další aktivity rozšířen nebo naopak v případě zhoršení situace může dojít ke změnám plánovaných akcí.

ZÁŘÍ 2021

1. Cvičení v přírodě (1. stupeň)
2. Celoškolní projekty: Cesty a cestičky, Žijeme zdravě, Děti dětem
3. „Kočičí zahrada“ – dlouhodobý preventivní program ve 2. B, 13 lekcí (p. uč. R. Rejzková)
4. Dopravní výchova pro žáky 5. tříd
5. Doučování (český jazyk, anglický jazyk, matematika) pro žáky 1. i 2. stupně
6. Reedukace pro žáky se SVP
7. Badatelský klub

ŘÍJEN 2021

1. Zahajují se zájmové kroužky (*seznam kroužků přiložen*)
2. Úřad práce v Jičíně – prezentace pro žáky 9. ročníku
3. Spolupráce s KAM z., s. (lektor Jaromír Babka) v rámci certifikovaného programu primární prevence „Úcta k životu“: 6. ročník – formování zdravého kolektivu
4. Spolupráce s Policií ČR (nrap. Aleš Brendl): 8. a 9. ročník – „Tvoje cesta nanečisto“, 3. ročník: vztahy ve třídě
5. Dopravní výchova pro žáky 4. tříd

LISTOPAD 2021

1. Plavecký výcvikový kurz pro žáky 2. a 3. tříd
2. Spolupráce s KAM z., s. (lektor Jaromír Babka): 4. roč. – „Drogy ze samošky“, 5. roč. – „Sedmero moří internetu“, 7. roč. – „Sexting + kybergooming“, 8. roč. – „Přátelství, láska, sex“
3. Třídní schůzky, na nichž budou rodiče prostřednictvím třídních učitelů seznámeni s hlavními úkoly minimálního preventivního programu školy na tento školní rok.
4. „Děti dětem“ - karneval

PROSINEC 2021

1. Spolupráce s KAM z., s. (lektor Jaromír Babka)
2. Vánoční turnaje – florbal, přehazovaná, basketbal

LEDEN 2022

1. Spolupráce s KAM z., s. (lektor Jaromír Babka)

ÚNOR 2022

1. Spolupráce s KAM z., s. (lektor Jaromír Babka): 4. roč. – „Jsme jedna parta“, 5. roč. – „Jsem originál?“, 6. roč. – „Pít či nepít?“, 7. roč. – „Moje krása“, 8. roč. – „(NE)legální drogy“, 9. roč. – „Předsudky a stereotypy“

BŘEZEN 2022

1. Spolupráce s KAM z., s. (lektor Jaromír Babka)

DUBEN 2022

1. Spolupráce s KAM z., s. (lektor Jaromír Babka)
2. Den Země, ekologický program
3. Dopravní výchova pro žáky 8. tříd

KVĚTEN 2022

1. „Děti dětem“ – dopravní a branné dopoledne
2. Exkurze, besedy v rámci některých předmětů (*podle měsíčního plánu*)

ČERVEN 2022

1. Cvičení v přírodě
2. Vánoční turnaje – florbal, přehazovaná, basketbal

IV. AKTIVITY PRO RODIČE

- seznámení rodičů s cíli ŠPP
- seznámení s minimálním preventivním programem
- seznámení rodičů se strategií předcházení školní neúspěšnosti
- seznámení rodičů s postupy školy v případě řešení šikany
- seznámení rodičů s metodickými postupy při řešení zneužívání návykových látek
- nabídka informačních materiálů, konzultační hodiny ŠMP, VP, dokumenty na webových stránkách školy (www.zssobotka.cz)

Rodiče jsou informováni prostřednictvím internetové stránky školy, třídní schůzky, konzultační třídní schůzky, sdružení rodičů a přátel školy, aplikace Bakaláři. Rodiče se samozřejmě mohou obrátit telefonicky nebo osobně na vedení školy nebo konkrétního pedagoga. Seznam kontaktů na jednotlivé pracovníky školy je uveden na internetových stránkách školy (www.zssobotka.cz).

Škola informuje rodiče v případě výskytu závažnějšího přestupku proti školnímu řádu a přizve je k jeho řešení.

V. ŠKOLNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ

ŠIKANA ZAMĚŘENÁ NA ŽÁKY

Škola je povinna zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví žáků v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit. Cílem tohoto programu je vytvořit ve škole bezpečné, respektující a spolupracující prostředí. Minimální preventivní program vychází z rozšířeného metodického pokynu MŠMT.

a) Zmapování situace – klima školy

b) Stanovení jasných pravidel, ze kterých vyplývá, že šikanování škola nebude v žádném případě tolerovat (*školní řád*)

c) Prevence v třídních chvílích a ve výuce – vysvětlit rozdíl mezi šikanováním a šikádlením, pomoci okrajovým a izolovaným žákům, podporovat pozitivní vzájemné vztahy mezi žáky i mezi žáky a učiteli

d) Primární prevence ve školních i mimoškolních programech – opakovaně vysvětlovat nepřijatelnost chování agresorů, podporovat pozitivní vztahy mezi lidmi

e) Plán dozorů učitelů o přestávkách – kontrola rizikových prostor, školní klima

f) Mapování třídních vztahů – osobní komunikace s dětmi, sledování změn chování dětí, sledování absence, sledování agresorů, diagnostika problémových tříd, dotazníky o šikanování a jejich vyhodnocení

g) Besedy a spolupráce – s policií, se specializovanými zařízeními, s rodiči

h) Vzdělávání pedagogů – studium odborné literatury, semináře

i) Spolupráce pedagogů, společný postup v případě řešení šikanování – dva způsoby řešení šikany ve školním prostředí:

A. Scénář pro obyčejnou počáteční šikanu:

1. Rozhovor s oběťmi a s těmi, kteří na šikanování upozornili – všechny získané informace pečlivě zaznamenat (i zdánlivě bezvýznamné maličkosti).
2. Nalezení vhodných svědků – nejlépe ve spolupráci s obětí, právě oběť sama dokáže nejlépe označit jedince, kteří se na šikaně nepodíleli či se jí pokusili zastat.
3. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky – nikoli však konfrontace obětí a agresorů. Konfrontaci svědků zařazujeme v případě, že se jejich výpovědi rozcházejí.
4. Zajištění ochrany obětem – ochranu oběti je v méně závažných případech možné zajistit zvýšeným dozorem spojeným se zajištěním bezpečného příchodu a odchodu (doprovod). V závažnějších případech je účelné po dohodě s rodiči žáka přeradit.
5. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi – tento rozhovor je vždy posledním bodem vyšetřování a předpokládá nashromáždění dostatečného množství důkazů. Slouží k tomu, abychom agresory okamžitě zastavili.
6. Třídní chvílka – rozbor situace, usmíření, potrestání agresorů.
7. Rozhovor s rodiči oběti.
8. Třídní schůzka.
9. Práce s celou třídou.

B. Scénář pro výbuch pokročilé šikany (třídní lynčování)

1. Překonání šoku pedagoga a bezprostřední záchrana oběti.
2. Zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy.
3. Domluva pedagogů na spolupráci a postupu vyšetřování.

4. Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi.
5. Pokračující pomoc a podpora oběti.
6. Nahlášení policii.
7. Vlastní vyšetřování – rozhovor s obětí a informátory, nalezení nejslabších článků nespolupracujících svědků, rozhovory se svědky, rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory.
8. Léčba – metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny.

Při pokročilých, brutálních a kriminálních šikanách je nutné spolupracovat s dalšími orgány a institucemi (PPP, SPC, Policie ČR, sociálně – právní ochrana dítěte)

V případě negativních dopadů šikanování na oběť je nutné zprostředkovat jí péči pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, psychoterapeutů atd.

Při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu (provinění), ředitelka školy oznámí tuto skutečnost Policii ČR.

V případě opakovaného páchání přestupků ředitelka školy zahájí spolupráci s orgány sociálně-právní ochrany bez zbytečného odkladu.

Nápravná opatření:

- výchovná opatření
- snížení známky z chování
- převedení do jiné třídy nebo pracovní skupiny
- ředitelka školy podá návrh orgánu sociálně-právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou

ŠIKANA ZAMĚŘENÁ NA PEDAGOGA

Šikana zaměřená na pedagoga ze strany žáků musí být chápána jako celostní problém, který se týká všech členů školy. Nejedná se o individuální záležitost konkrétního pedagoga. Tato šikana je specifická tím, že dojde k narušení jasně definovaných rolí a žák se dostane do pozice větší moci než pedagog. Do této pozice se může dostat i vysoce zkušený a kompetentní pedagog, který dobře zná svůj předmět a má dobré pedagogické schopnosti. Šikana zaměřená na pedagoga se nejčastěji odehrává ve škole, ale může probíhat i v kyberprostoru.

a) Specifika pro prevenci šikany zaměřené na pedagoga

- dobré sociální klima (vytváření a udržování bezpečné školy)
- podpora pedagogů vedením školy (důvěra, spolupráce, nekonfliktní způsob řešení problému)
- pedagog nastavuje a uplatňuje jasná pravidla ve třídě
- pedagog reaguje na konflikt nebo nerespektování včas
- pedagog posiluje zapojení žáků do výuky, propojuje výuku s běžným životem a potřebami žáků (jeho výklad je srozumitelný na odpovídající hranici obtížnosti)
- pedagog neponižuje nebo nezesměšňuje žáky před třídou, při hodnocení zachovává jejich důstojnost

- pedagog dává žákům zpětnou vazbu k tomu, co udělali dobře, a staví na jejich silných stránkách
- problémy neřeší sám, ale ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm (ŠMP, VP), případně s vedením školy

b) Specifika pro řešení šikany zaměřené na pedagoga

- pedagog, který čelí šikaně ze strany žáků, je podporován vedením školy a ostatními pedagogy
- tým školního poradenského pracoviště zajistí pro pedagoga bezpečí, řeší vzniklou situaci se žáky, rodiči a ostatními pedagogy
- v případě bezprostředního ohrožení pedagoga žákem/žáky se pedagog řídí krizovým plánem, který je uveden pod bodem c)
- v případě potřeby (traumatický zážitek) je důležité zajistit pro pedagoga odbornou pomoc
- pro třídu, ve které se šikana odehrávala, zajistí škola intervenční program k řešení šikany za účelem znovunastolení bezpečí ve třídě
- v případě, že je pedagog nespokojený s řešením situace ze strany vedení školy, může se obrátit na příslušný inspektorát práce

c) Krizový plán – šikana zaměřená na pedagoga

Pedagog v pozici oběti šikany se řídí tímto postupem:

- vyhledá pomoc - obrátit se může na: ředitelku školy
školní metodičku prevence (ŠMP)
výchovnou poradkyni (VP)
kolegu, ke kterému má důvěru
- informuje vedení školy, které v případě potřeby zajistí pro pedagoga bezpečí
- tým školního poradenského pracoviště zajistí šetření dané situace
- postup šetření: rozhovor s obětí
rozhovor se svědky
rozhovor s agresorem
podle závažnosti lze přizvat odborníka na problematiku šikanování z PPP
- vedení školy pozve zákonné zástupce agresora/rů do školy k pohovoru s výchovnou komisí
- VK dohodne se zákonnými zástupci další postup – kázeňská opatření dle závažnosti, doporučení odborné pomoci, informování OSPODu, Policie ČR
- ŠMP a VP zajistí znovunastolení bezpečí ve třídě, ve které se šikana odehrávala (např. intervenční program)
- vedení školy nabídne pedagogovi podporu a odbornou pomoc

VI. KYBERŠIKANA

Metodické doporučení k prevenci rizikových forem chování definuje kyberšikanu jako zneužití ICT (zejména mobilních telefonů a internetu) k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrozit nebo mu ublížit. Kyberšikana je druhem psychické šikany.

Organizační a technická opatření školy k prevenci kyberšikany:

- a) zapracovaná pravidla používání ICT do školního řádu

- b) stanovení pravidel užívání internetu v odborných učebnách (vyvěšený řád v učebnách)
- c) v odborných učebnách je nainstalován software, který vyučujícím umožňuje kontrolovat práci žáků a blokovat vybrané webové stránky

Postupy

- a) Vznikne-li podezření na šikanování, zahájí ŠMP okamžitě vyšetřování šikany, spolupracuje s výchovným poradcem a třídním učitelem, informuje ředitele školy.
- b) Informují-li rodiče o podezření na šikanování, zahájí okamžitě vyšetřování šikany, spolupracuje s výchovným poradcem a třídním učitelem, informuje ředitele školy.
- c) V případě prokázaných projevů šikany neprodleně informuje ředitele školy, spolupodílí se na vyšetřování šikany dle pokynů ředitele školy.

Ředitel školy spolu se ŠMP a výchovným poradcem informují rodiče o výsledcích vyšetřování šikany, a to i v případech, že se podezření neprokáže.

VII. OCHRANA ŽÁKŮ VE ŠKOLE PŘED PŮSOBENÍM NÁVYKOVÝCH LÁTEK

a) V případě podezření na zneužívání návykových látek:

- provést diskrétní šetření a pohovor s dítětem, doporučit rozhovor s odborníkem, zpočátku třeba přes linku důvěry
- kontaktovat rodiče, popř. zákonné zástupce
- při negativní a nespolupracující reakci rodiny uvědomit sociální komisi městského úřadu

b) V případě prokázaného zneužívání návykových látek ve škole nebo v případě, že žák je prokazatelně ovlivněn drogou nebo alkoholem v době vyučování:

- okamžitě uvědomit rodiče, popř. zákonné zástupce
- kontaktovat zdravotnické zařízení
- uvědomit oddělení péče o dítě a oddělení sociální prevence při KÚ

c) V případě dealerství (podněcování k užívání drog, usnadňování dostupnosti drogy):

- uvědomit oddělení péče o dítě a oddělení sociální prevence při KÚ
- oznámit událost Policii ČR

METODICKÉ POSTUPY

Minimální preventivní program vychází z rozšířeného metodického pokynu MŠMT

A. Postup při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy

- tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v jeho konzumaci pokračovat
- **o nálezů ihned uvědomí vedení školy**
- **pedagogický pracovník sepíše o události stručný záznam s vyjádřením žáka** (zejména s informací, odkud/od koho tabákový výrobek má), tento záznam poté školní metodička prevence založí do své agendy
- **třídní učitel informuje zákonného zástupce nezletilého žáka**

- v závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany obce, škola může od tohoto orgánu vyžadovat pomoc
- z konzumace tabákových výrobků ve škole je třeba **vyvodit sankce stanovené školním řádem**

B. Postup při zadržení alkoholu u žáka

- pedagogický pracovník zabavenou tekutinu nepodrobuje žádnému testu ke zjištění její chemické struktury
- **o nálezů ihned uvědomí vedení školy**
- **o nálezů sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka**, u kterého byl alkohol nalezen, s uvedením **data, místa, času nálezů a se jménem žáka (zápis podepíše i žák**, u kterého byl alkohol nalezen - nebo který jej odevzdal), v případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu
- **zápisu a rozhovoru se žákem je přítomna ředitelka školy nebo její zástupkyně**, zápis založí školní metodička prevence do své agendy
- **o nálezů vyrozumí zákonného zástupce žáka**; v případě, že jde o **opakovaný nález** u téhož žáka, **vyrozumí i orgán sociálně-právní ochrany**, kterým je obecní úřad obce s rozšířenou působností

C. Postup při konzumaci alkoholu v prostorách školy

- alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistí, aby nemohl pokračovat v jeho konzumaci
- podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně podle dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, zda žákovi nehrozí nějaké nebezpečí
- v případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že **je ohrožen na zdraví či na životě, musí škola zajistit nezbytnou pomoc a péči a přivolat lékařskou službu první pomoci**
- jestliže **akutní nebezpečí nehrozí**, sepíše pedagogický pracovník o události stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména s informací, odkud/od koho alkohol má), který školní metodička prevence založí do své agendy, a vyrozumí vedení školy
- v případě, že žák **není schopen pokračovat ve vyučování, škola ihned vyrozumí jeho zákonného zástupce** a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole
- jestliže není **zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany dětí** obce a vyčká jeho pokynů, škola může od tohoto orgánu vyžadovat pomoc
- **zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval alkohol ve škole**, i v případě, kdy je žák schopen výuky
- **pokud se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost vůči orgánu sociálně-právní ochrany dítěte**, oznamovacím místem je příslušný odbor obecního úřadu obce s rozšířenou působností (podle místa bydliště dítěte)
- z konzumace alkoholu ve škole je třeba **vyvodit sankce stanovené školním řádem**

Za nebezpečné a protiprávní jednání je rovněž považováno **navádění** jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.

V případě **podezření na intoxikaci** žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost alkoholu (dechová zkouška), avšak pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce.

Obdobný postup zvolí pedagog i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu.

D. Postup při nálezů OPL ve škole

- v případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní **nepodrobují ji žádnému testu a ihned uvědomí o nálezů vedení školy**
- za přítomnosti dalšího pracovníka školy **vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nálezů, obálku přelepí a opatří razítkem školy, svým podpisem a uschovají do školního trezoru**
- **o nálezů vyrozumí Policii ČR**, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky

E. Postup při zadržení podezřelé látky (OPL) u žáka

- pedagogický pracovník zabavenou látku nepodrobuje žádnému testu ke zjištění její chemické struktury
- **o nálezů ihned uvědomí vedení školy**
- **o nálezů sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka**, u kterého byla látka nalezena, s uvedením **data, místa, času nálezů a se jménem žáka** (zápis podepíše i **žák**, u kterého byla látka nalezena - nebo který ji odevzdal), v případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu
- **zápisu a rozhovoru se žákem je přítomna ředitelka školy nebo její zástupkyně**, zápis založí školní metodička prevence do své agendy
- **o nálezů vyrozumí Policii ČR**, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce žáka
- v případě intoxikace žáka předají zajištěnou látku přivolanému lékaři

F. Podezření z přechovávání nebo distribuce OPL

- přechovávání nebo dokonce distribuce OPL je vždy protiprávním jednáním
- jestliže má pracovník školy důvodné podezření, musí o této skutečnosti škola vždy **vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR** (jedná o podezření ze spáchání trestného činu), zkonzultují další postup a informují **zákonného zástupce**
- žáka izolují od ostatních, neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí

G. Postup při konzumaci OPL

- v případě, kdy je **žák přistižen** při konzumaci OPL v prostorách školy v době školního vyučování nebo v rámci akcí, které škola pořádá, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit
- návykovou látku je třeba žákovi **odebrat a zajistit**, aby nemohl pokračovat v její konzumaci
- podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dle dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, zda žákovi nehrozí nějaké nebezpečí
- v případě, kdy je žák pod vlivem OPL do té míry, že je **ohrožen na zdraví či na životě**, **zajistí škola nebytnou pomoc a péči a přivolá lékařskou službu první pomoci**

- jestliže akutní **nebezpečí nehrozí**, pedagogický pracovník **ihned zajistí vyjádření žáka a vyrozumí vedení školy**
- v případě, že **žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl**, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole
- **jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany** a vyčká jeho pokynů, škola může od tohoto orgánu vyžadovat pomoc
- **zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval OPL ve škole, i v případě, kdy je žák schopen výuky** (resp. schopen dbát pokynů pracovníků školy)
- **současně splní oznamovací povinnost** vůči orgánu sociálně-právní ochrany dítěte, oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností (podle místa bydliště dítěte)
- z konzumace OPL ve škole je třeba **vyvodit sankce stanovené školním řádem** (nicméně je nutné rozlišovat distributora od uživatele - uživatel je nebezpečný pouze sám sobě, distributor všem)

Distribuce je trestným činem, užívání OPL je porušením školního řádu.

Rovněž **navádění** jiných žáků k užívání návykových látek je považováno za nebezpečné a **protiprávní jednání**.

V případě podezření na **intoxikaci** žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost OPL (zkouška ze slin), avšak pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce.

VIII. PREVENCE ZÁŠKOLÁCTVÍ

Minimální preventivní program vychází z rozšířeného Metodického pokynu k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních.

Na prevenci záškoláctví se podílí třídní učitel, výchovná poradkyně a ŠMP ve spolupráci s ostatními učiteli a zákonnými zástupci žáka.

Součástí prevence je:

- a) pravidelné zpracovávání dokumentace o absenci žáků
- b) součinnost se zákonnými zástupci
- c) analýza příčin záškoláctví žáků včetně přijetí příslušných opatření
- d) výchovné pohovory s žáky
- e) konání výchovných komisí ve škole
- f) spolupráce s institucemi pedagogicko-psychologického poradenství, s orgány sociálně-právní ochrany dětí a s občanskými organizacemi (např. poradna SOROPO JIČÍN – specializované poradenství pro rodiny s dětmi (736 472 676), centrum SASanka – pomoc při řešení konfliktních situacích (731 130 424), středisko TRIANGL (SALINGER) v Hradci Králové – podpora rodin s dětmi ve zvládnutí obtížných životních situacích (495 267 249)

Řešení neomluvené nepřítomnosti:

§50 základní škola dle školského zákona – Zákonný zástupce žáka je povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování nejpozději do 3 kalendářních dní od počátku nepřítomnosti žáka.

- 1) Již při počtu neomluvených hodin **1 – 2 hodiny** kontaktuje třídní učitel zákonné zástupce a vyzve je k návštěvě školy k projednání nepřítomnosti žáka. O průběhu a závěrech schůzky se provede zápis, který zúčastněné osoby (třídní učitel, metodička prevence, zákonný zástupce) podepíší a každý účastník jednání obdrží kopii zápisu.
- 2) Při počtu neomluvených hodin **3 – 10 hodin** svolává ředitelka školy školní výchovnou komisi, které se dle závažnosti a charakteru nepřítomnosti žáka účastní: ředitelka školy, zákonný zástupce, třídní učitel, výchovná poradkyně. O průběhu a závěrech jednání školní výchovné komise se provede zápis, který zúčastněné osoby podepíší. Každý účastník jednání obdrží kopii zápisu.
- 3) Při počtu neomluvených hodin **nad 10 hodin** svolává ředitelka školy školní výchovnou komisi, které se dle závažnosti a charakteru nepřítomnosti žáka účastní: ředitelka školy, zákonný zástupce, třídní učitel, výchovná poradkyně, zástupce orgánu sociálně-právní ochrany dětí, školní metodička prevence. O průběhu a závěrech jednání školní výchovné komise se provede zápis, který zúčastněné osoby podepíší. Každý účastník jednání obdrží kopii zápisu.
- 4) V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka **přesáhne 25 hodin**, ředitelka školy zašle bezodkladně oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo pověřenému obecnímu úřadu.
- 5) V případě opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku, pokud již byli zákonní zástupci pravomocným rozhodnutím správního orgánu postiženi pro přestupek podle ustanovení zákona, je třeba postoupit v pořadí již druhé hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR, kde bude případ řešen jako trestní oznámení pro podezření spáchání trestného činu ohrožení mravní výchovy mládeže.

Nápravná opatření:

- a) výchovná opatření
- b) snížení známky z chování
- c) ředitel školy podá návrh orgánu sociálně-právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou
- d) ředitel ohlásí zanedbání školní docházky Policii ČR

IX. ZRANĚNÍ ŽÁKA

- 1) V případě vzniku zranění provede pedagog první pomoc a úraz nahlásí pověřenému pedagogovi, který nehodu zapíše do knihy úrazů.
- 2) V případě vzniku vážnějšího zranění provede pedagog první pomoc. Přivolá kolegu se zdravotnickou kvalifikací, který pokračuje v první pomoci. Přivolá lékaře (žák je transportován k lékaři) nebo je přivolána RLP. Případ oznámí vedení školy a úraz je zapsán do knihy úrazů. Zástupkyně ředitelky školy sepíše záznam o úrazu.

X. ZÁVĚR

Realizace Minimálního preventivního programu přispívá k tomu, aby naše škola byla místem, kde budou naši žáci žít v bezpečí a svobodě. Minimální preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělávání žáků po celou dobu povinné školní docházky. Celé znění MPP je umístěno na školním webu: www.zssobotka.cz

S tímto programem se seznámí všichni zaměstnanci školy, zákonní zástupci žáků a žáci školy.

V Sobotce dne 16. 9. 2021

Ing. Marcela Pipková
školní metodička prevence

Školní poradenské pracoviště – pro práci speciálního pedagoga, výchovné poradkyně a školní metodičky prevence

Časopis Prevence – aktuální informace a náměty pro třídnické hodiny nebo pro výuku předmětů Výchova ke zdraví nebo Výchova k občanství (k dispozici u metodika prevence, popřípadě ve sborovně 2. stupně)

Nástěnka prevence – umístěna na chodbě ve 2. patře školy vedle nástěnky výchovného poradce (zde se nachází aktuální informace a důležité kontakty)

Schránka důvěry – umístěna v přízemí školy vedle hlavního vstupu do budovy školy, o schránku se stará metodička prevence

Elektronická schránka důvěry
Web školy: www.zssobotka.cz